

Nordisk Kriminologi 35 (2)

Velkommen til årets andre udgave av Nordisk Kriminologi!

Nyhetsbrevet kan også leses i PDF.

NSfKs 51. forskerseminar i Gilleleje

Vi benytter nok en gang anledningen til å informere om og invitere til årets forskerseminar som finner sted den 14. – 16. maj i [Gilleleje, Danmark](#). Overordnede temaer for seminaret: Torsdag: "Etter løslatelse". Fredag: "Nyere forskning om ungdomskriminalitet" og "Kriminalitetskontroll og nordisk kriminalpolitikk/Nordisk komparativ forskning" Lørdag: "Ungdomskriminalitet – nye kriminalpolitiske tendenser". Det vil også bli sesjoner som åpner for andre temaer. Vi forbeholder oss retten til å gjøre endringer.

[Søknad om deltagelse](#) skal være NSfK i hende senest den 25. mars 2009. Tittel/tema for din presentasjon samt et kort sammendrag skal fremgå av søknaden. NSfK betaler deltakernes flyreise, måltider under seminaret og losji.

[Stockholm Criminology Symposium 22.-24 Juni.](#)

Årets temaer er "When Mankind is the Victim", "Counteracting Organised Crime" and "Contemporary Criminology". Forskere som ønsker å presentere et paper, eller delta på symposiet er velkomne til å søke om reisestøtte fra NSfK.

OBS: Dersom du opplever at nyhetsbrevet havner i spamfilteret ditt oppfordrer vi deg til å lagre noreply@nsfk.org i adresseboken.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra Danmark af kontaktsekretær Dorthe Eriksen

Nyt fra Folketinget

Med [LOV nr. 114 af 16. februar 2009](#) har folketinget fortaget ændringer af retsplejeloven – Udveksling af oplysninger som led i politiets samarbejde med de sociale myndigheder og psykiatrien.

Loven der træder i kraft den 1. april, har til formål at sikre, at politidirektøren i alle landets politikredse virker for at etablere et samarbejde mellem politiet og de sociale myndigheder og social- og behandlingspsykiatrien som led i indsatsen over for socialt udsatte personer (PSP-samarbejde). Endvidere er formålet med loven at skabe udtrykkelig hjemmel til, at oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold kan videregives uden samtykke som led i PSP-samarbejdet.

Nyt fra Justitsministeriets forskningskontor

[Afsoning i hjemmet – en forløbsanalyse vedrørende fodlænkeordningen.](#)

Sigtet med undersøgelsen er at belyse, hvor stor en del af de potentielle fodlænkeafsonere der reelt påbegynder en afsoning i hjemmet, og hvor stor en

del der gennemfører afsoningen i hjemmet. Undersøgelsen er baseret på oplysninger fra kriminalforsorgens klientsystem og fra en spørgeskemaundersøgelse blandt domfældte, som kunne, men ikke har ansøgt om afsoning i hjemmet.

Nyt fra politiet

- Fra 1. april får København en cyklende politipatrulje. Det er hensigten at patruljen skal dække indre by og dele af Vesterbro. Læs mere [her](#).
- Rigspolitiet har oprettet en særlig bandeenhed der skal dæmme op for den verserende krig mellem div. indvandrerbander og rockergrupper. Ca. 140 specialuddannede betjente skal sættes ind i kampen, heraf langt de fleste i København. Læs mere om bandekrigen hos [Politiken](#).

Øvrigt

- Unge, vold og utryghed i nattelivet - En spørgeskemaundersøgelse blandt unge mellem 14 og 26 år. Langt de fleste unge er trygge i nattelivet, og de færreste bliver udsat for vold. Generelt går de unge heller ikke med våben eller begår vold. Det viser [en ny undersøgelse](#) lavet af Rådgivende Sociologer ApS i samarbejde med Det Kriminalpræventive Råd.
- Hvidvasksekretariatet, der hører under Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet (SØK) har offentliggjort deres [årsberetning for 2008](#).
- I det seneste nummer af tidsskriftet Social Kritik, forsøger tre medlemmer af Blekingegadebanden i en 50 sider lang artikel at "tilbageerobre" deres egen historie. I artiklen skriver de bl.a., at især journalist Peter Øvig Knudsens bøger om gruppen og den efterfølgende pressedækning indeholder "mange forkerte påstande og fordrejninger".

Bogudgivelser

Volquartzén, Mette: I tryghedens navn – om politiets rolle i den senmoderne retsstat. Center for Rets- og Politiforskning, Frydenlunds Forlag 2009.

Kriminologiska och kriminalpolitiska nyheter från Finland
av kontaktsekreterare Aarne Kinnunen

Skolmorden i Jokela – [undersökningskommissionens rapport](#)

Den 7 november 2007 inträffade ett blodsdåd i Jokela där en gymnasist sköt åtta personer och sig själv i ett skolcentrum. Orsakerna till dådet var mångskiftande och komplexa. Samtidigt var dådet en uppsåtlig kriminell gärning som utfördes systematiskt på ett sätt som uppfyller brottsrekvisitet för mord. Gärningsmannens marginalisering var av ett speciellt slag, ett resultat av flera olika delfaktorer. Familjerna, uppfostran och skolgemenskapen, men också hela samhället, numera även Internetmiljön, har en nyckelställning när det gäller att förhindra marginalisering.

Undersökningskommissionen som statsrådet har tillsatt lägger fram 13 rekommendationer för att reducera sannolikheten för skolmord och minimera skadorna som de förorsakar. Många av rekommendationerna gäller förebyggande av marginalisering. I arbetet för att förebygga skolmord måste flera lösningar nås samtidigt. En del av dem kräver lång tid. Många av de åtgärder som

undersökningskommissionen rekommenderade har redan vidtagits.

Arbetsgrupp föreslår [förpliktelse om läkemedelsbehandling för personer dömda för allvarliga sexualbrott](#)

En arbetsgrupp vid justitieministeriet anser att läkemedelsbehandling för sexualbrottslingar borde kopplas samman med verkställigheten av ovillkorliga fängelsestraff. I praktiken skulle detta gälla sådana gärningsmän som är dömda för t.ex. grov våldtäkt eller grovt sexuellt utnyttjande av barn. I dessa fall har sexualbrottslingen ofta haft många offer, brottet har varit riktat mot ett barn eller utnyttjandet har pågått länge. Medicineringen skulle i regel användas tillsammans med psykosocialt stöd.

Enligt arbetsgruppens förslag ska läkemedelsbehandlingen kopplas till systemet med övervakad frihet på prov och villkorlig frihet. I praktiken ska fången påbörja läkemedelsbehandlingen redan under fängelsetiden. I allmänhet ska fången också redan i fängelset ha deltagit i ett program i syfte att minska sexualbrotten. Innan fången frigges på prov under övervakning ska han förplikta sig att fortsätta med läkemedelsbehandlingen också under den villkorliga friheten. Om fången inte följer föreskrifterna om läkemedelsbehandlingen ska friheten på prov kunna återkallas för viss tid eller så ska det kunna bestämmas att den villkorliga friheten delvis är förverkad. Under de senaste åren har 90 - 115 personer per år dömts till ovillkorligt fängelse för sexualbrott. Enligt arbetsgruppens bedömning skulle 5 - 10 fångar eller övervakade per år få läkemedelsbehandling.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra Grønland januar 2009 af kontaktsekretær MarieKathrine Poppel

Undersøgelse om selvmordsforsøg

Der er flest kvinder der prøver at begå selvmord og tendensen er, at flere selvmordsforsøg sker med håndkøbsmedicin. Psykologer og læger på psykiatrisk afdeling A1 på Dronning Ingrid's Hospital tilser alle mennesker, der bliver indlagt på medicinsk eller kirurgisk afdeling efter selvmordsforsøg. Patienterne bliver foreslået at tale med en psykolog om årsagen til selvmordsforsøg og får tilbudt tre samtaler hos en psykolog. Overlægen på A1 udtaler til Sermitsiaq, at "mange patienter er glade for disse samtaler, men det er ikke alle patienter, der synes, de har behov for samtalerne. Vi har derfor valgt fra august 2008 og et år frem at undersøge kvaliteten i dette tilbud. Vi vil gerne vide om, hvad de forskellige selvmordsforsøg skyldes og om vores tilbud om samtaler med en psykolog opleves relevant".

Kilde: Sermitsiaq 27. februar 2009.

Landsstyreformand Hans Enoksen truet på livet

Landsstyreformand Hans Enoksen blev lørdag eftermiddag truet på livet af en beruset mand, der truede med at ville skyde ham. Manden råbte ukvemsord efter Hans Enoksen og trak ham i tøjet. Også landsstyremedlem for finanser Per Perthelsen blev udsat for trusler. Den mand, der truede landsstyreformand Hans Enoksen på livet, blev anholdt og

fremstilledes i grundlovsforhør søndag eftermiddag.

Det oplyste politimester Steen Silberg Thomsen. Han ville ikke oplyse om manden er blevet afhørt, om han var bevæbnet, da han truede landsstyreformanden, hvor gammel manden er, og hvad tid grundlovsforhøret er. Nuuk Politi, der anholdt manden, måtte ikke udtale sig til pressen. En rystet Hans Enoksen sagde til radioavisen, at han tidligere har været udsat for at blive skældt ud, men aldrig truet på livet.

Kilde: www.Sermitsiaq.gl/ 21. februar 2009

Slut med langvarige anbringelser i detentioner

Efter Folketingets Ombudsmand har været på en række inspektioner i politiets detentioner, er der nu kommet regler for, hvor længe man må være anbragt i en detention.

Ved Folketingets ombudsmands inspektioner af en række af politiets detentioner i Grønland blev det konstateret, at der i adskillige tilfælde skete langvarige anbringelser af dømte og varetægtsfængslede i detentionsrum, der alene var "møbleret" med en madras på gulvet, hvor lyset var tændt døgnet rundt, og hvor der også skete tv-overvågning døgnet rundt.

Der har f.eks. været tale om en anbringelse under sådanne forhold i 74 dage og i 111 dage, skriver ombudsmanden.dk.

Efter at have inddraget Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Politimesteren i Grønland i en undersøgelse, der omfatter samtlige detentioner i Grønland, har Folketingets Ombudsmand udvirket:

- at anbringelse af andre end berusere i detentioner i Grønland som overvejende hovedregel ikke længere sker,
- at der dog kortvarigt kan ske anbringelse af dømte eller varetægtsfængslede i detentionerne – f.eks. på grund af vejrliget eller af efterforskningsmæssige hensyn, men
- at der da sker møblering af detentionscellen med en seng, et bord og en stol,
- at der føres en løbende kontrol også af Justitsministeriet med, at der ikke sker andet en undtagelsesvist kortvarige anbringelser i detentionerne af andre end berusere,
- at reglerne om detentionsanbringelser bliver ændret, så det udtrykkeligt fremgår, at der i de særlige tilfælde, hvor cellerne bruges til andet end berusere, skal møbleres, og
- at reglerne ændres, så der ikke længere automatisk sker tv-overvågning ved den undtagelsesvise anbringelse af dømte eller varetægtsfængslede.

Folketingets Ombudsmand følger fortsat området for at sikre, at der effektivt er sat en stopper for de langvarige anbringelser.

Folketingets Ombudsmand har i brev af 10. februar 2009 skrevet til bl.a.

Justitsministeriet og Politimesteren i Grønland om sagen og har i den forbindelse også stillet nogle yderligere spørgsmål om visse detentioner.

Kilde: www.Sermitsiaq.gl/ 13. februar 2009

Grønland ville toppe i FN's voldsstatistik

FN's opgørelse over kriminalitet i store dele af verden viser hvor meget vold, der bliver begået pr. indbygger i 71 lande. Hvis Grønland havde været med i undersøgelsen, ville det have placeret sig i toppen, når det handler om vold og drab.

I december 2008 udgav FN's afdeling for Narkotika og Kriminalitet en opgørelse over, hvor meget kriminalitet, der var i forskellige lande i 2006. Her har 86 lande indgivet oplysninger om alt fra simple tyverier til narkokriminalitet og drab. FN-kontoret har sammenkørt antallet af kriminelle gerninger med de enkelte landes befolkningstal, så man på den måde kan se hvor meget kriminalitet der er pr. indbygger.

Radioavisen har sammenkørt FN-afdelingens undersøgelse, hvor 71 af landene har opgjort vold og drab på landsbasis, med tal fra Grønlands Statistik og politiet i Grønland. Resultatet er, at Grønland kommer direkte ind på en førsteplads, når det drejer sig om vold og en fjerdeplads i antal drab pr. indbygger, skriver knr.gl. Holdet bag FN-opgørelsen understreger, at tallene ikke afspejler den endegyldige sandhed om kriminalitetsniveauet i verden. For det første bør man bemærke, at

det er under halvdelen af verdens lande som har svaret på FN's spørgeskemaer. Desuden er der stor forskel på, hvor præcist et overblik myndighederne i de forskellige lande har over kriminaliteten, og det smitter af på de tal, som bliver indberettet.

Alligevel er Grønlands høje placering bemærkelsesværdig. Antallet af voldsanmeldelser pr. indbygger i Grønland er otte gange højere end gennemsnittet for de andre lande. Når det kommer til drab er det tre gange højere end gennemsnittet. Ifølge politiet ligger antallet af voldsepisoder og drab meget stabilt på det nuværende niveau.

Kilde: www.Sermitsiaq.gl/ 16. februar 2009

Hesselbjerg skal arbejde med grønlandske forhold

Justitsministeriet har placeret den tidligere rigspolitichef Torsten Hesselbjerg i Kriminalforsorgen. Den grønlandske kriminalforsorg står foran en stor reform, og den bliver sammen med generelle juridiske spørgsmål blandt den tidligere rigspolitichefs arbejdsområder, oplyses det i Justitsministeriet.

Den 58-årige jurist blev chef for Rigspolitiet i 2000, men måtte i december 2008 forlade posten. Torsten Hesselbjerg kender til grønlandske forhold fra sin opvækst i Grønland, skriver [Ritzau](#).

Forslag om lov om konfliktråd i Danmark vil kunne iværksættes i Grønland

Den 26. februar 2009 fremsatte den danske justitsminister Brian Mikkelsen et forslag til "Lov om konfliktråd i anledning af en strafbar handling". Forslaget vedrører den danske del Rigsfællesskabet, men af bemærkningerne til lovens § 8 fremgår det, at

"Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighedsområde. Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning kan sættes i kraft for disse landdele med de ændringer, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Det bemærkes, at efter § 319 i den nye retsplejelov for Grønland, jf. lov nr. 305 af 20. april 2008, der træder i kraft den 1. januar 2010, kan justitsministeren efter forhandling med Grønlands Hjemmestyre iværksætte en forsøgsordning med konfliktmægling i Grønland."

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheter fra Island av kontaktsekretær Margrét Sæmundsdóttir

Black Market Price

According to a recent study by SÁÁ (the National Centre of Addiction Medicine) prices in some categories of illegally drugs have increased since the financial crisis hit Iceland, including cannabis and amphetamines, although it is insignificant compared to the increase of the consumer price index. In the case of one substance, - cocaine, the price has dropped since late September 2008. However, police are determined more home cultivations of marijuana, since an abundance of greenhouse lamps have more often been reported stolen in the past months.

Evidence in sexual offence case against child

Recently a young man was sentenced for brutal sexual abuse of his 3 year old child. He consistently denied any abuse and evidence based on medical accounts was not applied. Bragi Gudbrandsson, the director of the Government Agency for Child Protection, told the Icelandic news that this case is unique, at least in Iceland, because the evidence was instead totally based on the child's

account of events.

Russian Billionaire: Iceland used for Money-Laundering

A controversial Russian businessman who is wanted in his home country on charges of fraud, claimed recently to Sky News in an interview that Moscow had used Iceland to launder "dirty money" before investing in other countries. The Icelandic Financial Supervisory Authority is now investigating this allegation.

Report about crimes and terrorism

The National Commission of the Icelandic Police has published brief results about crimes and terrorism in Iceland. Parts of this report are confidential. The report addresses that with difficulties in the Icelandic economics and a growing unemployment rate, will cause a higher crime rate in the nearest future. It means also that many new organised crimes will emerge and decreasing real estate prices will create an opportunity for money laundering and rising drug profits. Decreasing estate price (i.e. if it continue to fall) means that investment, especially purchasing firms, creates opportunities to hide illegal activities behind a legal operation, for example importing drugs and money laundering. More profit in the illegal drug market will be used to invest in Iceland while the restriction on the flow of capital continue to exist and the currency is still weak (i.e. difficult and unprofitable to transfer earnings from drug sales out of the country).

The report address also that violence and threats will be more practiced when collecting debts. Up until the crisis, this activity was linked to the black drugs market, but now there are signs that such techniques also will be used to collect other kinds of debt.

Instruction about domestic and sexual violence

The Ministry of Social Affairs and Social Security has published an instruction about Plan of Action to Deal with Domestic and Sexual violence. This plan covers the measures which the Government intends to take in order to prevent domestic violence and sexual offences against children, and also measures to help the victims of violence and offences of this type. Four main aims are identified in the plan; several measures are listed applying to each, with reasons for their choice.

A fundamental assumption in this plan is that in cases where children are the victims of violence and abuse, it is the adult who is responsible and must take the consequences of his actions, as conduct of this type is wholly unacceptable. The remedies proposed in the plan reflect this position and are therefore intended primarily to be applied to adults.

The bodies responsible for each of the measures are named and in some cases other parties which will be involved in applying the measures are also listed. The time-frame and completion dates for each measure are also specified.

**Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheter fra Norge,
av kontaktsekretær Mari-Louise Pabsdorff**

Kriminalpolitiske nyheter

Naturfengsel lanseres i mars

I mars lanseres det som sies å være verdens første "naturfengsel": Hustad naturfengsel i Fræna kommune, Møre og Romsdal fylke. Les mer om fengselet på [kriminalomsorgens nettsider](#).

Barnehus snart landsdekkende

Landets fjerde barnehus ble åpnet i Trondheim 24 februar 2009. Nå står åpningen av et barnehus også i Tromsø for tur, og det er planer om et barnehus i Oslo. Fra før er barnehus åpnet i Bergen, Hamar og Kristiansand. Barnehus er et av regjeringens tiltak for å sikre barn som er utsatt for overgrep hjelp og behandling. Her skal fagpersoner og kompetanse samles på et sted og en av målsetningene er å gi ofre økt støtte og omsorg. Les mer om barnehus på [regjeringens nettsider](#).

Aktuelle rapporter

Fange og student?

"Fange og student?". Et utredningsprosjekt om universitets- og høyskoleutdanning

for innsatte i norske fengsler. Av Jane Dullum, Institutt for kriminologi og retts sosiologi, Universitetet i Oslo og Nina Lindbo Hansen, Grønland Voksenopplæringscenter. Rapporten tar for seg situasjonen til fanger som ønsker å ta høyere utdanning. Undersøkelsen tyder på at fangene møter mange hindringer, og flere av disse presenteres og diskuteres i rapporten. I kapittel 6 presenteres forslag til tiltak for å bedre fangestudentenes situasjon. Rapporten kan lastes ned fra [fylkesmannen i Hordalands nettsider](#).

Tilgjengelighet i norske fengsler til sterile sprøyter og spisser for injiserende rusmiddelavhengige

Rapport av for Helsedirektoratet ved samfunnsmedisiner Svein-Erik Ekeid. I rapporten anbefales at dagens ordning med klordesinfeksjon som middel til å sikre sterile sprøyter og spisser erstattes av en ordning med innbytte av brukte sprøyter og spisser. Ordningen anbefales gjennomført av helsepersonell. Rapporten kan lastes ned fra [kriminalsomsorgens nettsider](#).

Annet

DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) [melder at rakettforbudet halverte personskadene](#) ved sist nyttårsfeiring, sammenlignet med tidligere år. Det ble meldt om 61 personskader knyttet til fyrverkeri nyttårsaften 2008/2009, mot 155 året før.

Bokutgivelser:

Bergh, Johannes (2009): Gender Attitudes, New Politics and Modernization Four Studies of Continuity and Change in Modern Democracies. Oslo: Akademisk publisering. Les mer om boka hos [Institutt for samfunnsforskning](#).

Kriminologiska och kriminalpolitiska nyheter från Sverige av kontaktsekreterare Lina Andersson

Avhandlingar

Björkhagen Turesson, A. (2009) [Med mor i fängelse – mödrar och barnberättar](#). En analys av ungdomars resiliensprocess. Akademisk avhandling, Institutionen för Socialt arbete, Göteborgs universitet.

Björkhagen Turesson har studerat hur barn påverkas av att modern döms till fängelse. Författaren menar att det saknas ett barnperspektiv hos inblandade myndigheter.

Cisneros Örnberg, J. (2009) [The Europeanization of Swedish Alcohol Policy](#).

Akademisk avhandling, Statsvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet.
I avhandlingen undersöks både hur Sveriges inträde i EU har påverkat den nationella alkoholpolitiken och Sveriges inflytande på EU:s alkoholpolitik.

Dodillet, S. (2009) *Är sex arbete?* Svensk och tysk prostitutionspolitik sedan 1970-talet. Akademisk avhandling, Institutionen för litteratur, idéhistoria och religion, Göteborgs universitet.
I avhandlingen undersöks och jämförs de debatter som föregick den svenska prostitutionslagstiftningen 1999 där köp av sexuella tjänster kriminaliserades och Tysklands lagändring 2001 där prostitution godkändes som ett yrke.
Mer om avhandlingen kan läsas på [Göteborgs universitets webbplats](#).

Hubicka, B. (2009) *Characteristics of drunk drivers in Sweden*. Akademisk avhandling, Karolinska institutet
Avhandlingens syfte är att utifrån bl.a. alkoholproblem, tidigare brottslighet, psykosocial situation och mental hälsa, undersöka och analysera personer misstänkta för rattfylleri. Det analyserade materialet består av 2100 misstänkta personer.

Rapport från Brå

Eriksson, K. (2009) *Otrygghet och segregation. Bostadsområdets betydelse för allmänhetens otrygghet och oro för brott*. Rapport 2008:16 Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
Utifrån tidigare forskning och material från den Nationella trygghetsundersökningen belyser rapporten boendesegregationens betydelse för medborgarnas oro för brott och känsla av trygghet.

Övrigt

Den senaste tiden har debatten om våldsbrottslighetens utveckling intensifierats i svensk media. Med anledning av detta finns några relevanta artiklar samlade på [Kriminologiska institutionen vid Stockholms Universitets webbplats](#).

Ny bok av forskare verksamma vid Rättssociologiska enheten, Lunds universitet.

Baier, M. & Svensson, M. (2009) *Om normer*. Malmö: Liber

Synpunkter som presenteras i signerade artiklar, er ikke nødvendigvis i overensstemmelse med Rådets oppfatning.

Scandinavian Research Council for Criminology | c/o Dep. of Criminology and the Sociology of Law
University of Oslo | PB 6706, St.Olavs Plass | 0130 Oslo, Norway

If you no longer wish to receive this newsletter, please click this link:

<http://www.nsfk.org/unregister.asp>

Distributed by Slash x